

Цифрова трансформація як організаційно-педагогічна умова посилення якості освіти

ГУРАЛЮК Андрій Георгійович

<https://orcid.org/0000-0002-7497-5746>

ag.guraliuk@gmail.com

Глобальною світовою тенденцією є цифрова трансформація всіх сфер людської діяльності, яку упродовж останніх років оголошено одним із провідних напрямів розвитку України. Важливою складовою цифрових перетворень у соціумі є цифровізація освіти як найважливіша організаційно-педагогічна умова. Під організаційно-педагогічними умовами розуміємо сукупність взаємопов'язаних інформаційних комплексів (відповідних передумов, обстановки, вимог), що забезпечують управління педагогами і їх професійною діяльністю, а також здобувачами освіти і їх діяльністю після досягнення певних педагогічних цілей [2]. Цифровізація системи освіти орієнтована на якісну її перебудову і має забезпечити ефективне впровадження в освітній процес нових інструментів та інформаційних ресурсів, «оцифрувати» освітній процес на основі таких базових технологій цифровізації, як мобільні комунікації та інтернет.

Цифровізація освіти неможлива без відповідного технічного оснащення. Наявність комп'ютерів і доступність до мережі інтернет не можуть повною мірою забезпечити реалізацію вимог до цифровізації освітнього процесу в закладі освіти. Адже цифровізація – це насамперед створення цифрових інфраструктур, здатних взаємодіяти з користувачем (встановлювати інтерактивний зв'язок у широкому розумінні педагог-студент, студент-педагог, студент-студент) як на локальному, так і на глобальному рівнях [1].

Цифровізація освіти є якісною зміною як самого освітнього процесу, так і освітньої діяльності на основі освоєння сучасних інформаційних (цифрових) технологій. Разом з тим лише освоєння цифрових технологій не здатне привести до якісної перебудови навчального процесу, як не привела до такої перебудови інформатизація (через що, власне, й виникла потреба у цифровій трансформації). Модернізація має забезпечити трансформаційні зміни у всій системі підготовки, починаючи від мети і завершуючи результатом, адже для вищої освіти це фундаментальна наукова, професійна та практична підготовка конкурентоспроможного фахівця.

В освітній практиці використовують інтерактивні Web 2.0-інструменти, які створено на інтернет-ресурсах, таких, як Wikia, «Вавілон», Wikidot та ін., з використанням різних сервісів (наприклад, Learning Apps). Вважається, що ці інструменти здатні активізувати інтерес студентів до навчання, підвищити їх

залученість у навчальний процес, а також поліпшити якість підготовки до майбутньої професійної діяльності.

Цифрова трансформація, яка виходить на перші ролі як в освіті, так і в життєдіяльності соціуму, стає провідною організаційно-педагогічною умовою у всіх ланках системи освіти. Переваги цифрової трансформації освіти є очевидними. Зокрема, це забезпечення сприятливих умов для: розвитку умінь навчатися самостійно, виокремлювати найбільш цінний матеріал для саморозвитку; формування мобільності особистості, умінь швидко адаптуватися до умов, що змінюються непередбачувано й стрімко; посилення мотивації до самоосвіти й саморозвитку; охоплення різних аудиторних категорій (контент стає персоналізованим), забезпечення співпраці та інтегративності; побудови індивідуальної освітньої траєкторії; навчання у найбільш зручних умовах – комфортному темпі, але з оптимальним використанням часу, призначеного для виконання певних завдань [4].

Трансформація взаємодії між педагогом і студентами в умовах цифровізації полягає в появі додаткового партнера для всіх учасників освітнього процесу – засобу навчання. Здобувачі освіти перестають бути пасивними споживачами інформації, а натомість стають її активними перетворювачами [3]. Новий ступінь у розвитку засобів інформаційно-комунікаційних технологій перетворює освітній процес і так чи інакше впливає на його результативність, у тому числі й на особистісну, метапредметну й предметну складові. Об'єктивно оцінити заходи цього впливу досить проблематично, оскільки контент й інструментарій сучасної інформаційно-освітнього середовища хоча є значними, але не єдиними чинниками впливу на якість освіти [2]. Отже, важливо усвідомлювати, що впровадження в життя будь-яких нових технологій, зокрема цифрових, є процесом тривалим і несе чимало невідомих ще викликів і небезпек для людства.

Бібліографія:

1. Базелюк О. Організаційно-педагогічні умови розвитку цифрової культури педагогічних працівників. *Professional Pedagogics*. Вип. 2(21), 2021. С. 21–28. DOI: <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2020.21.21-28>.
2. Гуралюк А. Г. Цифровізація як умова розвитку системи освіти. Тенденція розвитку вищої освіти *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки*. 2021. Вип. 13(169). С. 3–8.
3. Кундис Р. Ю., Дмитрієнко О. О., Бойченко С. В. Цифрові технології в професійній підготовці педагогічних працівників закладів вищої освіти. *Академічні візії*, 2023. Вип. 16. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7665825>.
4. Кучерак І. В. Цифровізація та її вплив на освітній простір у контексті формування ключових компетентностей. *Інноваційна педагогіка*. 2020. Вип. 22. Т. 2. С. 91–94. <https://lib.iitta.gov.ua/730857/> (дата звернення: 30.04.2023).